

NOT: Teknisyen kadrosundan özel kalem müdürlüğüne vekâlet eden personele zam ve tazminat farklarının ödenip ödenemeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-7250789

01/09/2023

Konu: Teknisyen Kadrosundan Özel Kalem
Müdürlüğüne Vekâlet Eden Personele Zam
ve Tazminat Farklarının Ödenip
Ödenemeyeceği

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: .....Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 23.08.2023 tarihli ve E-90693841-045.03-7207491 sayılı yazısı.

..... Belediye Başkanlığında teknisyen kadrosunda çalışmakta iken özel kalem müdürlüğüne vekâlet eden personele ödenecek zam ve tazminatlar hususunda görüş talep edilen ilgi yazı ve eki incelenmiştir.

Vekâlet, en genel şekliyle bir kimsenin görevinin diğer bir kişi tarafından üstlenilmesi anlamına gelmektedir. Personel hukukumuzca benimsenmiş bir kurum olarak vekâlet ise kamusal hizmetlerin sürekliliği ilkesi çerçevesinde Devlet faaliyetlerinin aksamasının önüne geçilmesi için sürekli ya da geçici olarak boşalan kadrolara üçüncü kişilerin vekil olarak atanması şeklinde tanımlanabilir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

"Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86 ncı maddesinde, "*Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.*

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilkökul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, dış tabipliği, eczacılık, köy ve beldeledeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.

Aynı kurumdan (...) ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilkökul öğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir..." hükmüne,

"Vekalet görevinin fiilen yapılması şartı" başlıklı 174 üncü maddesinde, "*Vekalet aylıklarının ödenebilmesi için görevin fiilen yapılması şarttır.*" hükmüne,

"Vekalet, ikinci görev aylık ve ücretleri ile diğer ödemeler" başlıklı 175 inci maddesinde, "*Bir göreve vekaleten atanan memurlara vekalet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte biri, açıktan atananlara ise (Köy ve kasaba imamlığı kadrolarına atananlara 146 ncı maddede yazılı asgari ücret aylık tutarından aşağı olmamak üzere) üçte ikisi verilir. Buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekalet suretiyle atananlara, Harcırah Kanununun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümleri uygulanır.*

Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur. ..." hükmüne yer verilmek suretiyle, vekâlet halinde vekâlet aylığının hangi şartlarda ve tutarda ödenebileceği öngörülmüştür.

Mezkûr Kanunun yukarıda yer verilen 175 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki, "*Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur.*" ifadesi ile vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunluluğu sadece vekâlet aylığı müessesesi ile sınırlandırılmıştır. Bu düzenlemeye göre vekâlet aylığı ödememek şartıyla hizmet süresi ve öğrenim bakımından asilde aranan şartları taşımayanların vekil olarak atanması mümkündür. Bu şekilde görevlendirmeler için tedvir ifadesinin kullanıldığı mahkemelerce de kabul görmüş bir uygulamadır. Ancak vekâleten atanacak kişinin vekâlet aylığından yararlanabilmesi için vekâlet edilecek kadro veya göreve ilişkin mevzuatta öngörülen genel ve özel atanma şartlarını taşıması gerekmektedir.

Nitekim Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararın 9 uncu maddesinde, "*(1) 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca;*

a) 1) Kurumlarınca bir göreve kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet ettirilenlere;

aa) Vekaletin, 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine binaen yapılması ve bu hususun onayda belirtilmiş olması,

bb) Vekaletin, Cumhurbaşkanınca atama yapılması gereken kadro veya görevler için ilgili bakan, diğer kadro veya görevler için asili atamaya yetkili amir tarafından verilmesi,

cc) Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşımaları,

kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir.

2) aa) Esas ve usule ilişkin olarak yukarıda belirtilen şartları bir arada taşımayanlara,

bb) Mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, geçici görev, vekalet, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmetiçi eğitim, kurs veya seminer nedeniyle görevlerinden ayrılanlara vekalet edenlere,

cc) Vekaletleri esnasında yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, vekalet görevine ilişkin olmayan geçici görev, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmetiçi eğitim, kurs, seminer ve benzeri nedenlerle vekalet görevine ara verenlere (ara verdikleri günler için), çç) Diğer personel kanunlarına tabi olanlardan bu Kararname uyarınca zam ve tazminat ödenmesi öngörülen kadro veya görevlere vekalet edenlere,

dd) Kurumların 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine 6 ekli cetvellerinde kadrosu bulunmayan okul müdürlüğü, okul müdür başyardımcılığı ve okul müdür yardımcılığı görevlerini yürütenlere,

ee) Bu Kararname uyarınca zam ve tazminat ödenmesi öngörülen kadro veya görevlere vekalet eden her statüdeki sözleşmeli personele (6/2/1997 tarihli ve 97/9021 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki kadro karşılığı sözleşmeli personel hariç), vekalet nedeniyle öngörülen zam ve tazminatlar ödenmez.

b) Bir göreve açıktan vekalet edenlere, bu göreve ait zam ve tazminatlar, 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın vekalet aylığıyla birlikte ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrasında, "*Birinci fıkra kapsamına giren personelden; kurumlarınca bir kadroya kurum içinden veya kurum dışından vekalet ettirilenlere, vekaletin 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine istinaden yapılmış ve bu hususun onayda belirtilmiş olması, vekalet görevinin Cumhurbaşkanınca atama yapılması gereken kadrolar için ilgili bakan, diğer kadrolar için asili atamaya yetkili amir tarafından verilmesi, vekalet eden personelin asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadrolar için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) taşıması kaydıyla vekalet*

ettikleri kadro için öngörülen ek ödemenin asli kadroları için öngörülen ek ödemedan fazla olması halinde, aradaki fark, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve bu görev fiilen yapıldığı sürece ödenir. Ancak, mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık ve refakat izni, geçici görev, vekalet, görevden uzaklaştırma, hizmet içi eğitim, seminer ve kurs nedenleriyle görevlerinden ayrılanlara vekalet edenlere bu şekilde ödeme yapılmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümlerden de anlaşılacağı üzere özel kalem müdürlüğü kadrosuna vekâleten ataması yapılan personel ile ilgili olarak;

- Vekâletin 657 sayılı Kanununun 86 ncı maddesine göre verilmesi ve bu hususun onayda belirtilmiş olması,

- Vekâleten atananların genel ve özel mevzuatında asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadrolar için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) taşıması,

- Vekâletin asili atamaya yetkili amirlerce verilmesi kaydıyla vekâleten yürüttüğü görevi sebebiyle 657 sayılı Kanun, Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerinde belirtilen şart ve tutarlarda vekâlet aylığı, zam ve tazminat farkı ile ek ödeme farkının ödenmesine hak kazanacağı,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

..... Belediye Başkanlığına

Bilgi:

..... Valiliğine (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)